

باسمه تعالی

سؤالات امتحان نهایی درس: بینش دینی « اقلیت‌های مذهبی »		کلیه رشته‌ها	ساعت شروع: ۸ صبح	مدت امتحان: ۸۰ دقیقه
نام و نام خانوادگی:		پیش دانشگاهی	تاریخ امتحان: ۱۳۹۷/۰۳/۰۱	تعداد صفحه: ۱
دانش آموزان روزانه، بزرگسال و داوطلبان آزاد سراسر کشور در نوبت خرداد ماه سال ۱۳۹۷		مرکز سنجش آموزش و پرورش http://aee.medu.ir		
ردیف	سؤالات			
نمره				
۱	درستی یا نادرستی هر یک از عبارات‌های زیر را مشخص کنید. الف) وجود نظم در دستور زبان، نظریه‌ی «تصادف» را نقض می‌کند. ب) مفاهیم کلی در ذهن، ویژگی مادی دارند. ج) ماتریالیسم می‌گوید: «من» انسان تغییر نمی‌کند و ثابت می‌ماند.			
۲	عبارت‌های زیر را با کلمات مناسب کامل نمایید. الف) طرح « بسیاری از ثروتمندان، سخت کوش و پرکارند و بسیاری از فقیران، تنبل و تن پرورند» طرحی ..... نیست. ب) فروید معتقد بود انسان‌های بدوی به دلیل ..... خود به خداوند ایمان داشته‌اند. ج) رفتارهای ..... از طلوع بشریت تا به امروز همراه انسان بوده‌اند. د) انسان به برکت ..... موجودی « آینده نگر » و « هدف گرا » است.			
۳	توضیح دهید کسانی که ترس و جهل را منشأ اعتقاد به خدا می‌دانند، چگونه انگیزه و انگیزه‌ها را با هم در آمیخته‌اند؟			
۴	علت فاعلی و علت غائی را تعریف کنید.			
۵	آیا در یک مجموعه‌ی آشفته، خاصیت مادی تک تک مواد، با خاصیت همان مواد هنگامی که در یک مجموعه‌ی منظم و هدفدار قرار گیرند، فرق دارد؟ توضیح دهید.			
۶	اختیار، انتخاب و ابتکار چگونه طرح « خاصیت‌گرایی مادی » را نقض می‌کند؟			
۷	چرا با قبول ماتریالیسم، دیگر نمی‌توان در کنار سلول‌های مادی مغز، «خود» انسان را نیز به عنوان عنصر تشخیص دهنده و ادراک کننده در کار آورد؟			
۸	چرا سوءاستفاده‌هایی که در طول تاریخ از نظریه‌ی « اعتقاد به خدا » به عمل آمده است، خود شاهد صدقی برای آن است؟			
۹	آیا وجود مرگ، توفان و سیل می‌تواند نظریه‌ی « اعتقاد به خدا » را نقض کند؟ توضیح دهید.			
۱۰	آیا وجود خیر و شر در عالم می‌تواند دلیلی بر چند خدایی عالم باشد؟ توضیح دهید.			
۱۱	ممتنع‌الوجود را توضیح داده و دو نمونه از امور ممتنع‌الوجود در عالم را ذکر کنید.			
۱۲	چرا واجب‌الوجود نمی‌تواند یک موجود مرکب از اجزاء و مقادیر باشد؟			
۲۰	جمع نمره			
	« موفق باشید »			

ساعت شروع: ۸ صبح	رشته: کلیه رشته ها	راهنمای تصحیح سؤالات امتحان نهایی درس: بینش دینی «اقلیت های مذهبی»
تاریخ امتحان: ۱۳۹۷/۰۳/۰۱		پیش دانشگاهی
مرکز سنجش آموزش و پرورش http://aee.medu.ir		دانش آموزان روزانه، بزرگسال و داوطلبان آزاد سراسر کشور در نوبت خرداد ماه سال ۱۳۹۷

ردیف	راهنمای تصحیح	نمره
۱	الف) درست (۰/۵) «صفحه ۴۲» ب) نادرست (۰/۵) «صفحه ۵۹» ج) درست (۰/۵) «صفحه ۶۳»	۱/۵
۲	الف) فراگیر (۰/۵) «صفحه ۵» ج) خداگرایانه (۰/۵) «صفحه ۲۸» ب) عدم بلوغ عقلانی (۰/۵) «صفحه ۱۸» د) عقل (۰/۵) «صفحه ۷۲»	۲
۳	انگیزه و انگیزه نه لزوماً هم جنسند و نه لزوماً هم ارزش. (۰/۵) زیرا بسیار دیده ایم که انگیزه حرکت و کشف بسیاری از حقایق و واقعیت های ارجمند و اصیل، اموری نادلخواه و نامطلوب و بی ارزش بوده است. به طور کلی بحث در اعتبار یک مطلب، (انگیزه) از بحث اعتبار و ارزش انگیزه اولیهی آن، جداست و این دو را نباید با هم اشتباه کرد. (۰/۵) بنابراین اگر به فرض ترس و جهل انگیزه اولیهی پیدایش اعتقاد به خدا در میان افراد بشر باشد، دلیل بر بی اعتباری این اعتقاد و موهوم بودن موجودی به نام خدا نخواهد بود. (۰/۵) «صفحه ۱۲»	۱/۵
۴	علت فاعلی، همان علتی است که قبل از به وجود آمدن یک چیز، وجود دارد و آن چیز را ایجاد می کند. (۰/۷۵) علت غائی، آن غایت و معنا و هدفی است که قبل از به وجود آمدن یک چیز، برای آن در نظر گرفته شده و شیئی از آن جهت به وجود آمده تا آن هدف و منظور را تأمین کند. (۰/۷۵) «صفحه ۴۵»	۱/۵
۵	خیر، صرف قبول خاصیت اشیاء نمی تواند توجیه کننده این همه هماهنگی و نظم و سازندگی در جهان باشد (۰/۵) نقص عمده تفسیر جهان بر اساس خاصیت مادی اشیاء همین است که اگر جهان هر وضعی به جز وضع موجود را نیز می داشت، باز هم می توانستیم بگوییم که خاصیت اشیاء اقتضا کرده است. اگر جهان بی نظم و ناهماهنگ بود باز هم خاصیت اشیاء همان بود که اینک هست. (۱) (صفحات ۵۶ و ۵۷)	۱/۵
۶	اگر در این جهان همه چیز مادی است و ماده هر چه باشد، خاصیتی ثابت و معین دارد، چگونه می توان تصور کرد که مجموعه ای از این مواد - که انسان نامیده می شود - بتواند بیش از یک عملکرد داشته باشد و خود بتواند از میان چند نوع عمل که برای او ممکن است، یکی را برگزیند و مسئولیت آن را بر عهده گیرد. (۰/۷۵) ماده به اقتضای خاصیت ثابت خود همواره یک راه را طی می کند و نمی تواند از دستور طبیعت خود تخلف نماید (۰/۷۵) در حالی که ابتکار و نوآوری به منزله فعالیتی است برخلاف انتظار و سیر طبیعی یک موجود که با فرض مادی بودن جهان حل نشده باقی می ماند. (۰/۵) «صفحه ۵۸»	۱/۵
۷	کسانی که انسان و ذهن انسان را به کلی مادی فرض می کنند و بعد می گویند «ما» تشخیص می دهیم، گویا فراموش می کنند که برای حل مسأله حافظه، از انسانی که قبلاً او را برداشته و مادهی محض را جانشین او ساخته اند، استفاده کنند. (۰/۷۵) آن ها از یک سو، انسان را به عنوان هویت مستقل غیر مادی انکار می کنند و به جای او سلول مادی می نشانند و از سوی دیگر برای حل مسأله یک انسان تشخیص دهنده را از بالای سر این سلول های مادی وارد عمل می کنند. یعنی همان چیزی که ابتدا نفی کرده اند، دو باره در کار می آورند. (۰/۷۵) «صفحه ۶۳»	۱/۵
۸	یکی از واقعیاتی که اعتقاد به خدا می تواند تفسیر کند، این همه سوء استفاده ای است که در طول تاریخ از اعتقاد به خدا شده است. سوء استفاده از این اعتقاد از آن جهت ممکن شده است که این عقیده مورد توجه و استقبال مردم بوده است. (۰/۷۵) صرف وجود سوء استفاده از نام خدا و مذهب دلیلی است بر مقبول بودن و مطلوب بودن این اعتقاد و نشانهی آن است که این نظریه می تواند بسیاری از پرسش های افراد بشر را پاسخ گوید. (۰/۷۵) «صفحه ۷۳»	۱/۵
	«ادامه در صفحه دوم»	

ساعت شروع: ۸ صبح	رشته: کلیه رشته ها	راهنمای تصحیح سؤالات امتحان نهایی درس: پیش دینی «اقلیت های مذهبی»
تاریخ امتحان: ۱۳۹۷/۰۳/۰۱		پیش دانشگاهی
مرکز سنجش آموزش و پرورش http://aee.medu.ir		دانش آموزان روزانه، بزرگسال و داوطلبان آزاد سراسر کشور در نوبت خرداد ماه سال ۱۳۹۷

ردیف	راهنمای تصحیح	نمره
۹	خیر، (۰/۲۵) اساساً بودن نقصان در جهان نشانه‌ی آن است که خالق جهان نمی‌خواسته از اول جهانی کامل بیافریند و می‌خواسته جهان تدریجی رو به کمال رود. (۰/۲۵) عالمی که ما می‌شناسیم باید میان موجودات آن اختلاف درجه‌ی وجودی باشد و بین آن‌ها تزاخم پیش آید تا صورتی به صورت دیگر بدل شود که ممکن است از نظر ما غم انگیز جلوه کند. (۰/۵) اگر می‌خواهیم عالمی داشته باشیم که در آن تأثیر و حرکت و تکامل باشد، باید بپذیریم که همه‌ی موجودات نمی‌توانند همانند و هم مرتبه باشند. (۰/۵) از سوی دیگر افق آگاهی ما محدود است و نمی‌توانیم در باره سود و زیان حوادث به درستی قضاوت کنیم و آن‌ها را در مقایسه با نفع و ضرر شخصی خود ارزیابی می‌کنیم. (۰/۵) «صفحه‌ی ۷۷»	۲
۱۰	آنان که به دلیل وجود خیر و شر در عالم به دو خدا معتقد شده‌اند و یکی را آفریدگار خیرها و خوبی‌ها و آن دیگری را خالق بدی‌ها و شرها دانسته‌اند در اشتباهند. اینان گمان می‌کنند خوب بودن و بد بودن، مفید بودن و مضر بودن، صفتی است مانند نر و ماده بودن، که واقعاً متصل به خود اشیاء و داخل ذات آن‌هاست. (۰/۷۵) خوبی و بدی نتیجه‌ی مقایسه و سنجش عمل و اثر یک شیء با وضع یک شیء دیگر است. خوبی و بدی امری نیست که مستقل از رابطه یک شیء با سایر اشیاء و مستقل از قضاوت انسان، به وجود خود شیء تعلق داشته و جزء ذات اشیاء باشد. (۰/۷۵) به همین دلیل تقسیم بندی اشیاء عالم به خوب و بد، اصیل و بنیادی نیست تا مستلزم فرض دو خدا باشد. (۰/۵) «صفحه‌ی ۸۴»	۲
۱۱	ممتنع‌الوجود: وجود مطلقاً با او همراه شدنی نیست (چیزی که بودنش محال است). (۱) نمونه: درختی که در آن واحد هم دو متر طول داشته باشد و هم پنج متر - شکلی که در عین حال که دایره است مربع نیز می‌باشد - عددی که هم فرد باشد و هم زوج و ... (ذکر دو نمونه هر کدام ۰/۲۵ نمره) «صفحه‌ی ۸۰»	۱/۵
۱۲	واجب الوجود نمی‌تواند مرکب از اجزا و مقادیر باشد، زیرا در آن صورت برای موجود بودن محتاج وجود اجزای خویش است و به فرض جدا شدن یکی از اجزاء از او، وجودش از دست خواهد رفت. (۰/۷۵) اگر واجب الوجود مرکب باشد نمی‌تواند وجود مستقل داشته باشد، زیرا هستی‌اش مشروط و منوط به هستی اجزاء اوست (۰/۷۵) و به یک معنی می‌توان گفت هستی او از آن خودش نیست بلکه هستی را از اجزاء خود گرفته است و این با فرض واجب الوجود بودن منافات دارد. (۰/۵) «صفحه‌ی ۹۱»	۲
	جمع نمره	۲۰

همکار گرامی،

در صورت ارائه پاسخ‌های صحیح مشابه توسط دانش آموز، لطفاً نمره سؤال را منظور فرمایید.